

Να αυξηθεί συστηματικά η αμοιβή της εργασίας και της επιχειρηματικότητας

Πηγή: ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΤΥΠΟΥ Σελ.: 41 Ημερομηνία έκδοσης: 22-12-2019
Επιφάνεια: 388.85 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 0
Θέματα: IOBE

ΝΙΚΟΣ ΒΕΤΤΑΣ
Γενικός Διευθυντής
Ιδρύματος
Οικονομικών &
Βιομηχανικών
Ερευνών (IOBE),
Καθηγητής
Οικονομικού
Πανεπιστημίου
Αθηνών

Να αυξηθεί συστηματικά η αμοιβή της εργασίας και της επιχειρηματικότητας

Η ελληνική οικονομία ξεκινά τη νέα χρονιά με θετική δυναμική. Ο ρυθμός μεγέθυνσης επιταχύνεται πάνω από το 2%, η καταναλωτική εμπιστοσύνη και το οικονομικό κλίμα ευρύτερα ενισχύονται σε υψηλά επίπεδα εικοσαετίας και δεκαετίας αντίστοιχα, ενώ το κόστος χρηματοδότησης αποκλιμακώνεται στο δημόσιο και, σταδιακά, και στο ιδιωτικό επίπεδο.

Μετά την ολοκλήρωση και του τρίτου προγράμματος προσαρμογής, την άρση των ελέγχων κίνησης κεφαλαίων και την απομάκρυνση των άμεσων κινδύνων για την οικονομία, επανέρχεται μία ομαλότερη λειτουργία της. Σημαντικοί τομείς, όπως ο τουρισμός, συνεχίζουν να έχουν θετική συμβολή, ενώ άλλοι, όπως η οικοδομή, ανακάμπτουν από

πολυετή λήθαργο. Ομως, ενώ συνολικά στην επόμενη χρονιά αναμένεται ρυθμός μεγέθυνσης ανώτερος αυτής που ολοκληρώνεται, την εξέλιξη της οικονομίας θα επηρεάσουν κρίσιμοι εξωτερικοί παράγοντες και, κυρίως, αποφάσεις στην οικονομική πολιτική εγχωρίως.

Μια πρώτη περιοχή άμεσου ενδιαφέροντος είναι το εξωτερικό ισοζύγιο της χώρας. Ειδικότερα, σε ποιο βαθμό θα είναι εφικτό να συνεχιστεί η άνοδος των εξαγωγών σε ένα διάστημα, όταν η οικονομία των εμπορικών εταιρών διέρχεται περίοδο επιβράδυνσης της μεγέθυνσης, με έμφαση στην Ευρώπη. Ιδιαίτερης σημασίας θα είναι επίσης και η πορεία των εισαγωγών, όπου υπάρχει ανησυχία για ενδυνάμωσή τους στο βαθμό που η κατανάλωση θα αυ-

ξηθεί, ενώ η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας είναι ακόμη ασθενής.

Το δεύτερο κομβικό σημείο είναι οι επενδύσεις, καθώς η μεγέθυνση της οικονομίας ούτε την επόμενη χρονιά ούτε μεσοπρόθεσμα μπορεί να στηριχθεί κυρίως στην κατανάλωση. Οι επενδύσεις έχουν υποβιβασθεί βίαια την τελευταία δεκαετία και κυμαίνονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Χωρίς τη σημαντική αύξησή τους, τουλάχιστον στο επίπεδο που προβλέπει ο Κρατικός Προϋπολογισμός, αν όχι και πολύ υψηλότερα, οι συνολικοί μακροοικονομικοί στόχοι δεν θα επιτευχθούν. Χρειάζεται να ενισχυθεί συστηματικά το απόθεμα κεφαλαίου στη χώρα, που έχει υποχωρήσει δραματικά. Αυτό δεν θα συμβεί μόνο με προσέλκυση κεφαλαίων από το

εξωτερικό, και είναι απαραίτητη η ενίσχυση της εγχώριας αποταμίευσης.

Το τρίτο κεντρικό σημείο αφορά την παραγωγική βάση της οικονομίας και το πώς σταδιακά θα εξελιχθεί το αναπτυξιακό υπόδειγμα. Βραχυχρόνια, ρυθμοί ανάπτυξης θα μπορούσαν να επιτευχθούν και με ενίσχυση των περισσότερων εσωστρεφών τομέων της οικονομίας, όμως μία τέτοια εξέλιξη όχι απλώς δεν θα διευκόλυνε, αλλά θα τη μαχόταν η μεσοπρόθεσμη ανάπτυξή της.

Η οικονομία μας χαρακτηρίζεται ακόμη από χαμηλό βαθμό καινοτομίας, μικρή συμμετοχή της μεταποίησης στο ΑΕΠ και χαμηλή παραγωγικότητα. Θα απαιτηθούν στοχευμένες πολιτικές, όσο και οριζόντιες, ειδικότερα στα συστήματα φορολογίας, συντάξεων και εκπαίδευσης. Ο στόχος πρέπει να είναι να αυξηθεί συστηματικά η αμοιβή της εργασίας και της επιχειρηματικότητας στη χώρα. Μόνο εάν αυτό συμβεί η μεγέθυνση της οικονομίας που καταγράφεται σήμερα θα οδηγήσει σε συνθήκες για ισχυρή ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα. ■

